

Sebastian Tynkkynen ps ym.

Lakialoite laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lisätään kuluttajansuojalain 7 lukuun uusi 8 a §, jolla kielletään kuluttajaluottojen markkinoinnissa sellaiset ilmaisut, joilla markkinoidaan luotonsaannin nopeutta tai helppoutta. Lisäksi muutetaan kuluttajansuojalain 7 luvun 19 § niin, että jatkossa kulutusluotto olisi mahdollista saada käytettäväksi aikaisintaan 48 tuntia luotonmyöntämispäätöksestä. Lakimuutoksilla vaikutetaan siihen, että pikavippiyhtiöt eivät pystyisi nykyisin tavoin mainonnalla ja nopeilla luottopäätöksillä käyttämään hyväksi velka- tai peliongelmiensa kanssa painivien ahdinkoa ja saamaan korkeakorkoisia luottoja myydyksi hetken mielijohteesta tehtyjen päätösten avulla.

PERUSTELUT

Velkaongelmat ovat kasvaneet vuosittain saavuttaen valtavat mittasuhteet, mikä uhkaa koko yhteiskuntamme hyvinvointia. Syyt tähän ovat moninaisia, mutta etenkin pikavippiyhtiöiden harjoittama toiminta ja sääntelyn kiertäminen ovat ajaneet monia kansalaisia ahdinkoon. Siksi vaa-dittaisiinkin päättäväisiä toimia, joilla näitä velkaongelmia syventäviä toimijoita ja toimintatapoja saataisiin rajoitetuksi.

Pikavippien mainonta on tärkeä kokonaisuus velkaongelmien näkökulmasta. Pikavippien mainontaa ei ole juurikaan rajoitettu erikseen, vaan pikavippejä on yhä sallittua markkinoida kyseenalaisinkin keinoin. Kasvavien velka- ja peliongelmiensa aikana on erityisen vaarallista, kun help-poa lainaa mainostetaan saatavaksi tilille vain minuuttien kuluessa lainahakemuksesta. Tällöin pikavippiyhtiöt pystyvät käyttämään hyväksi esimerkiksi velkaantuneiden ja peliriippuvaisten hätää. Kilpailu- ja kuluttajaviraston tekemästä selvityksestä vuodelta 2019 käy ilmi, että talous- ja velkaneuvojen sekä peliongelmaisten auttamiseen keskittyvän Peliklinikan työntekijöiden näke-myksien mukaan pikavippien runsas mainonta on suurimpia syitä pikavippien aiheuttamiin velkaongelmiin. Erityisen haitallisena nähtiin markkinointitapa, jossa mainostetaan luotonsaannin nopeutta ja helppoutta.

Tarkasteltaessa pikavippiyhtiöiden verkkosivuja aggressiivinen mainonta on silmiinpistävä. Lähes jokaisen toimijan kohdalla mainostetaan ensisijaisesti lainansaannin nopeutta ja helppoutta. Lisäksi, kun toimijoita on runsaasti, saavuttaa pikavippien mainonta kaikki kansalaiset. Koska tällaisen mainonnan tiedetään yleisesti olevan äärimmäisen haitallista, tulisi se valtiovallan toimesta kieltää lakimuutoksella viipymättä.

Lakialoite LA 11/2020 vp

Lisäksi lakimuutoksella olisi mahdollista vaikuttaa lainansaannin nopeuteen kulutusluottojen osalta. Esimerkiksi Tanskassa on voimassa laki, joka tietyin ehdoin edellyttää 48 tunnin harkintaaikaa lyhytaikaisille käyttöluotoille. Myös Suomessa on kuluttajansuojalaissa rajoitettu kulutusluottojen saantia varojen luovuttamisaikaa koskevin rajoituksin. Tällä hetkellä kyseinen pykälä rajoittaa lainansaantia ainoastaan yöaikaan niin, että kello 23:n ja kello 7:n välisenä aikana tehdyn hakemuksen ja luotonmyöntämispäätöksen perusteella luovutettavat varat voidaan suorittaa kuluttajalle vasta kello 7:n jälkeen. Tätä rajoitusta olisi mahdollista muuttaa niin, että varat voitaisiin suorittaa kulutusluottoa hakevalle aikaisintaan 48 tuntia luotonmyöntöpäätöksestä. Tällä rajoitettaisiin yöaikaan tehtävien harkitsemattomien lainanhakupäätösten lisäksi myös muina aikoina tehtäviä impulsiivisia päätöksiä, joilla voi olla kauaskantoisia seurauksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kuluttajansuojalain 7 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 19 §, sellaisena kuin se on laissa 746/2010,
sekä

lisätään 7 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

7 luku

Kuluttajaluotot

8 a §

Kuluttajaluottojen mainontaa koskevat rajoitukset

Kuluttajaluottojen markkinoinnissa on kiellettyä mainita, kuinka nopeasti luotto voidaan myöntää, kuinka nopeasti luottotiedusteluun vastataan, kuinka matala luoton myöntämisen kynnyks on taikka että luotonhakuprosessi on yksinkertainen ja että luotto on muuten helposti saatavilla.

Lakialoite LA 11/2020 vp

19 §

Varojen luovuttamisaikaa koskeva rajoitus

Luottosopimuksen nojalla myönnettävät varat saa suorittaa kuluttajalle vasta 48 tuntia luoton myöntämispäätöksen jälkeen. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta jatkuvan luoton luottorajan nostamiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 20.3.2020

Sebastian Tynkkynen ps
Ritva Elomaa ps
Sinuhe Wallinheimo kok
Kaisa Juuso ps
Arto Satonen kok
Ari Koponen ps